

Column

De toekomst heeft haast

In 2007 is in Bleiswijk met veel horten en stoten het eerste aardwarmteproject gestart. Een geweldige pioniersactie die de duurzame energiewereld uiteindelijk ging veranderen. Tuinder Jos Scheffers heeft hard moeten knokken om in 2011 in het Westland met Greenwell te mogen starten. Dat zijn minimaal drie verloren jaren. Nu aardwarmte succesvol blijkt, komt er ineens wel wat snelheid in, maar met de gascrisis als feit, blijkt hoe traag we eigenlijk zijn geweest. Dus je zou zeggen hoe sneller we innoveren, des te sneller we uit de problemen zijn. Maar ik heb toch echt, qua innovatie, een aantal brieven liggen van de overheid waarin staat: "Uw idee is zo nieuw, dit kunnen we nog niet ondersteunen, want hier is nog geen budget voor. Dus probeer het volgend jaar of het jaar daarna nog maar eens." Zodoende hebben wij de innovaties rond LED-verlichting in 2008 zelf opgepakt, met goede partners die de kans wel zagen. Zo hebben wij aquathermie (warmte uit de Westlandse sloten) in 2012 zelf aangepakt en ons solarthermie project was ook te nieuw.

Mijn bedrijf heeft een enorme schade opgelopen door de coronacrisis. De uitspraak van premier Rutte, "We trekken elk super gezond bedrijf door deze crisis heen", is niet waar-gemaakt. Want het paste niet in de excelsheets van de overheden. De schade moeten we voor 80% zelf dragen. Veel innovaties kunnen we nu niet financieel ondersteunen en dat gaat vertraging opleveren. Evenzogoed doen we nog steeds actief mee aan diverse baanbrekende innovaties, want de toekomst heeft haast. Wouter Duijvestijn zei het heel pakkend in het NOS interview over het dilemma van de hoge gasprijzen: "De glastuinbouw voelt als eerste als er iets scheef loopt". Dat is ook logisch want wij zijn een van de weinige primaire producenten die een direct bruikbaar consumentenartikel maakt. Ons product kan gelijk op het bord of in de vensterbank. Dus elke frustratie in een huishouden voelen wij. Dus als de consument duurzaamheid wil, dan zal de glastuinbouw daar als eerste op moeten aanhaken. En de overheden zouden veel meer faciliterend moeten werken in plaats van belerend af te wachten. De glastuinbouw is in mijn ogen nog steeds een van de belangrijkste maak-industrieën van Nederland. Met een wereldwijde impact. Overheid, koester ons!

Rob Baan, bestuurder Glastuinbouw Westland

Colofon

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van Glastuinbouw Westland. www.glastuinbouwwestland.nl info@glastuinbouwwestland.nl

Advertentieverkoop via Uitgeverij West Media, tel. 0174 - 62 42 12 of advertentie.hhw@uitgeverijwestmedia.nl

Bouw van uniek kascomplex op terrein Floriade Expo gestart

De bouw van het unieke kascomplex The Green House is recentelijk gestart door Bom Group uit Hoek van Holland. De grondwerkzaamheden zijn al voltooid en de eerste contouren van het kascomplex worden nu ook zichtbaar. In maart 2022 wordt The Green House opgeleverd. Dit wordt dé plek op Floriade Expo 2022 waar de Nederlandse Tuinbouw zich in de breedste zin van het woord zal presenteren aan de wereld.

Met een oppervlakte van 1 ha wordt The Green House het grootste gebouw op de Expo. Vanaf de 170 meter lange verhoogde promenade ervaren bezoekers optimaal de enorme omvang van het complex met een mooi zicht op de tentoonstellingen die hier te zien zullen zijn. De ondergrond van The Green House kent een fors hoogteverschil van bijna drie meter over de lengte van de kas. Dit hoogteverschil wordt overbrugd door de bouw van vier grote 'terrassen'. Het is daarmee geen standaardkas en een uitdagend project voor de kassenbouwer. John Meijer van Bom Group: "Het is zeker een uitdagend project, maar dit zijn we gewend. In de glastuinbouwbranche hebben we dagelijks met uitdagingen te maken, maar met vereende krachten kunnen we erg veel. The Green House is een prachtig uithangbord voor ons bedrijf en voor de glastuinbouw. Om dit neer te mogen zetten op een platform van wereldformaat, daar zijn we als Bom Group bijzonder trots op."

Speels en uitdagend

Niet alleen de grootte van het gebouw is indrukwekkend. Ook het ontwerp is opvallend, speels en uitdagend. V8 Architects uit Rotterdam liet zich voor het ontwerp inspireren door het imposante Crystal Palace dat in 1851 in Londen werd gebouwd. Met het gebruik van

De Belevingskas wordt een plek waar bezoekers zich kunnen verwonderen over de schoonheid en variatie van talloze bloemen, planten, groenten en fruit. Foto: PR

verschillende soorten glas zoals transparant glas, glas met textuur en witgekalkt glas, wordt er een bijzonder lichtspel gecreëerd in het kascomplex. Dit wordt versterkt door een 'spiegelzee', een reeks spiegels die een bijzonder effect geven voor bezoekers doordat zij de lucht en de groene omgeving reflecteren.

The Green House wordt hét podium voor de Nederlandse Tuinbouw met productinzendingen van groente, fruit, bloemen en planten. Ook de nieuwste innovaties en ontwikkelingen op het gebied van onder andere kringlooplandbouw, klimaatadaptatie, biodiversiteit en voedselvoorziening worden getoond. In het High Tech Greenhouse wordt aan de hand van de vier demogewassen aardbei, paprika, gerbera en potanthurium getoond hoe innovatieve en duur-

zame teelt eruitziet. In het Technical Innovation Center krijgt de bezoeker inzicht in toekomstige teeltwijzen met onder meer een gerobotiseerde vertical farm, drones en andersoortige robots.

Indrukwekkende presentatie

De Belevingskas van 5.000 m2 is dé plek waar bezoekers zich kunnen verwonderen over de schoonheid en variatie van talloze bloemen, planten, groenten en fruit. Arrangeur Heleen Valstar en het Tuinbouwteam van Floriade zijn volop in gesprek met deelnemers en inzenders die met elkaar een indrukwekkende presentatie van de tuinbouwsector gaan vormen. Tot 1 november kunnen zij zich nog melden om te participeren in The Green House. Naast de beleving zal de bezoeker nadrukkelijk de betekenis van al deze

mooie groene producten krijgen aangereikt: wat voor impact heeft groen op het dagelijks leven en op het gevoel van gezondheid en geluk?

Floriade Expo 2022

Van 14 april tot en met 9 oktober 2022 is Almere hét podium voor de wereldtuinbouw tentoonstelling Floriade Expo 2022. De Nederlandse tuinbouw presenteert dan samen met nationale en internationale partners, innovaties en oplossingen voor duurzame en leefbare steden. Op het 60 hectare grote terrein staat het thema "Growing Green Cities" centraal. Het expoterrein ligt op korte reisafstand van Amsterdam en direct aan de A6 met uitzicht op de skyline van Almere.

Bron: Floriade Expo

Energiesessie: 'Strategie bepalen is voor iedereen het credo'

Bij het World Horti Center in Naaldwijk vond woensdagmiddag 20 oktober een strategische energiesessie plaats. De bijeenkomst, die ook online te volgen was, werd georganiseerd door Kas als Energiebron en Glastuinbouw Nederland. De hoge energieprijzen vormden de aanleiding voor deze bijeenkomst. De rode draad die in alle presentaties naar voren kwam is dat iedereen momenteel zijn of haar strategie moet bepalen. "Telers moeten dat doen op bedrijfsniveau en binnen hun telersvereniging, maar ook

organisaties en banken moeten vanwege de hoge energieprijzen planmatig handelen", stelt Robert Solleveld, themaspecialist Energie bij Glastuinbouw Nederland.

De focus van de bijeenkomst bij het WHC, waar in totaal ruim honderd telers aan deelnamen, was tweeledig. Enerzijds: wat is de actuele situatie en wat kan ik nu doen om die voor mijn bedrijf te verbeteren? Anderzijds: de blik op de toekomst, waar moet ik op letten om niet of minder afhankelijk te zijn

De focus van de bijeenkomst bij het WHC, waar in totaal ruim honderd telers aan deelnamen, was tweeledig. Foto: PR

van de onvoorspelbare energiemarkt?

Helder beeld

In haar openingswoord schetste voorzitter Adri Bom-Lemstra de actuele situatie. Zij benoemde onder andere de actuele aandachtspunten voor Glastuinbouw Nederland. Door de energiespecialisten wordt, in samenspraak met de betrokken ministeries, gewerkt aan een nieuw energieconvenant. Vanwege de hoge energieprijzen is er veel overleg met andere organisaties in de tuinbouwketen en met diverse ondernemersgroepen. Concrete informatie is essentieel voor het overleg met de overheid om de lasten voor een groot aantal bedrijven te verlichten. Om die reden wordt deze week een enquête verstuurd naar ondernemers om een helder beeld te krijgen van de situatie in de glastuinbouw.

Gasvoorraad

"Iedereen is zich bewust van de ontstane situatie op gebied van energie, met name wat betreft de prijsvorming", con-

stateert Robert Solleveld. "Dat vergroot de noodzaak van duidelijke strategie bepaling: ieder op zijn eigen niveau en binnen de eigen samenwerkingsvormen." De afsluitende discussieronde leverde naast enkele technische vragen, vooral opmerkingen op over de gasvoorraden. "Hoe lastig en vervelend dat ook is, maar daar kunnen we als Glastuinbouw Nederland geen invloed op uitoefenen of lobby op voeren. De voorraden worden niet gereguleerd vanuit de overheid, maar door private partijen die ook zelf hun strategie bepalen en hanteren."

Terugkijken

Aan de energiesessie werkten drie gast sprekers mee: Peter van den Berg van Agro Energy, Jan Voogt van Plant Empowerment en Rene Gomersbach van de Rabobank. De beschikbare presentaties zijn te vinden op de websites van Glastuinbouw Nederland en Kas als Energiebron. Daar is de bijeenkomst ook in zijn geheel terug te kijken.

SANTEN & GASILLE
MAKELAARS

De makelaars met een andere aanpak

- Aan- en verkoop
- Reconstructie
- Onteigening
- Taxatie en advies

DE LIER 0174-511300
SANTEN-GASILLE.NL